

CORVINA

A MAGYAR KÖNYVKERESKEDŐK EGYLETÉNEK KÖZLÖNYE.

A „MAGYAR KÖNYVÉSZET” című havi melléklettel.

A «CORVINA» szerkesztőségének szánt kéziratok Wiesner Jakab szerkesztőhöz (Budapest, II., Oszlop-u. 4.) küldendők.

Megjelenik minden hó 10., 20. és 30. án.
Az egylet tagjai ingyen kapják.
Előfizetési ára egész évre 16 korona.

HIRDETÉSEK ÁRA: 3 hasábos nonpareille soronként tagoknak 6 fillér, nemtagoknak 10 fillér.

Jegyzőkönyv

a Magyar Könyvkereskedők Egyletének 1907. évi márczius 14-én tartott választmányi üléséről.

Jelen voltak: Bach János, Barta Lajos, Gabos Soma, Heumann Mór (Szabadka), Kemény Miksa, Kerpel Izsó (Arad), Lang József (Nagyvárad), Löwenstein Arnold, Ranschburg Viktor, Ranschburg Nándor, Rényi Károly, Strasser Bertalan, Szilágyi Béla, Várnay Dezső, Weinberg Gyula, Wiesner Jakab.

Elnök: Ranschburg Viktor.

Jegyzőkönyvet vezeti: Wiesner Jakab titkár.

Kimentették magukat: Franke Pál, Ranschburg Gusztáv Budapest, Steiner Zsigmond (Pozsony).

Ranschburg Viktor az ülést megnyitván, első sorban Révai Mór alelnök visszalépési szándékának ügyét kívánja tárgyalatni, miután fontosnak tartja, hogy a választmány ebben a kérdésben kedvező és mindenkit megnyugtató megoldást találjon. Tudatja, hogy Révai Mór február 22-én levelet intézett az elnökséghez, a melyben rámutat arra, hogy az egylet vezetőinek többsége tudomással bírt visszalépésének ténybeli okairól és az elnökségtől teszi függővé, hogy ezeket az okokat nyilvánosságra hozza-e, vagy nem.

Ranschburg Viktor szükségesnek tartja, hogy ezeket a ténybeli okokat a választmány előtt nagyjában ismertesse és előadja, hogy a kiadói tevékenység terén akadt Révai Mór úr a verseny oly tüneteire, melyek neki okul szolgáltak arra, hogy az egylet vezetőségében való közreműködéstől visszavonuljon.

Ranschburg Viktor ajánlja, hogy a választmány magának a sérelem tárgyának bírálatába ne bocsátkozzék, miután ez hatáskörén kívül esnék és a következő határozatot ajánlja elfogadásra:

«A választmány a Révai Mór alelnök úr visszalépési szándékának alapul szolgáló tények bírálatától és az ezekre vonatkozó állásfoglalástól tartózkodik, miután ezekre nézre magát illetékesnek nem tartja. Anélkül is azonban, hogy ezekben a konkrét esetekben véleményt mondana, a választmány kijelenti, hogy sajnálattal lát és helytelenít minden túlzott versengést a kiadók között, mert ez rendszerint az összes könyvkereskedelem erkölcsi és anyagi kárával jár. A választmány nagyon sajnálná, ha Révai Mór úr a visszalépési szándékának alapjául szolgáló okok következményeit épen az egylettel éreztetné, melynek az összes értékes erők harmonikus együttműködésére feltétlen szüksége van és ezért kéri Révai Mór urat, hogy szándékát megváltoztatva, tartsa meg továbbra is alelnöki állását.»

A választmány ezen határozatot egyhangulag magáévá teszi és megbizsa az elnökséget, hogy ezt Révai Mór úrral küldöttségileg közölje.

Gabos Soma előadja a tagsági felvétel iránti kérvényeket. Jelenti, hogy Polgár Ignácz Ipolyság pótlólag beküldte cégbejegyzéséről szóló igazolványát s miután ettől tétetett függővé, hogy tagul felvegyük, most már semmi akadályja nincs, hogy tagjaink közé iktassuk. A választmány így határoz. Felvételtek továbbá:

Török Ignác Mező-Tur,

Simon Sándor Karczag, mint Szódi S. karczagi kartársunk utóda.

Végh és Burik, báró Drechsel Géza utóda írásban kötelezi magát, hogy a kiadókkal szembeni felelősséget báró Drechsel Béla esetleges tartozásaiért elvállalja. Ennek alapján tehát Végh és Burik cég is az egylet tagjának tekintetik.

Wiesner titkár felolvassa Grossmann B. utóda levelét, mely válasz a választmánynak f. é. február hó 7-én kelt ama határozatára, hogy Grossmann B. utóda szólítottassék fel, hogy a Káldor és Nemes cég által vádolt ügyében adja elő védekezését s tisztázza magát az egylettel szemben. Grossmann B. utóda válaszában azt mondja, hogy a kérdéses ügyben már nyilatkozott, több mondani valója nincs. A választmány határozatát nyugodtan várja, igazolni fogja magát, — de majd csak az ítélet után.

A tárgyhöz többen hozzászóllottak. Rényi Károly kimerítően ismertette az egész hódmezővásárhelyi esetet, e szerint Káldor és Nemes cég felszóllított Grossmann B. utóda elleni vádjainak a bizonyítására, viszont Grossmann B. utóda igazolásra szólítottott fel az ellene emelt vádak tekintetében.

Löwenstein Arnold szerint ez az egész hódmezővásárhelyi eset, mely sajnosan bizonyítja, hogy bizony egyik hódmezővásárhelyi kartárs sem ragaszkodott az egyesület határozmányaihoz, s a mi még szomorúbb, hogy mikor az ügyben a választmány eljárni óhajt, csak vádakkal találkozik, bizonyítani egyik sem akar s valószínűleg nem is tud.

Ebben az esetben azt ajánlja, helyezkedjünk arra az egyszerű jogi álláspontra, hogy a vádló bizonyítani tartozik. Káldor és Nemes cég vádol, de nem bizonyít, ugyancsak vádol a Grossmann B. utóda cég s mikor a bizonyítást kéri a választmány, nem nyilatkozik. Fáklyát ajánl ugyan a megvilágításra, de csak akkor, ha már ítéletet hoz a választmány. Ilyen előzmények után semmiféle fórum ítéletet nem hozhat, ajánlja, hogy bizonyítékok híján térjünk napirendre a tárgy felett. Elnök felveti a kérdést, hogy elfogadja-e a választmány ezt az indítványt. A választmány egyhangulag elfogadja.

Heumann Mór ebből az esetből kifolyólag azt indítványozza, hogy a hatóságokat értesítsük, hogy a könyvárus az egyesületi konvencziókhöz tartozik ragaszkodni s így a pályázat semmiféle előnyöket vagy kedvezményeket könyvek megrendelésénél nem nyújthat. Kérjük ennél fogva egyúttal a hatóságokat, hogy a pályázatot könyvmegrendelésnél egyáltalán mellőzzék.

Ranschburg Viktor nagyon szépnek találja *Heumann* indítványát, a gyakorlatban azonban alig vihető keresztül, vagy legalább is többet árthatunk vele a könyvkereskedelemnek, mint a mennyi hasznot hozhatna, mert hiszen így szinte ráterelnénk a hatóságokat, hogy az antiquariushoz forduljanak. Hasonló *Löwenstein* Arnold és *Kerpel* Izsó véleménye, ki egyébként azt ajánlja, tegyük tanulmánytárgyává a kérdést. A választmány így határoz.

Wiesner titkár felolvassa a «Csak Szorosan» átiratát, a melyben a «Csak Szorosan» egyesület tiltakozik annak a bizalmas jellegű körözüvénynek egyik pontja ellen, melyet a Magyar Könyvkereskedők Egyesülete tagjaihoz a segédek érdekében szétküldött. Ez a körözüvény egyúttal válasz kívánt lenni a Csak Szorosan együletnek a Magyar Könyvkereskedők Együletéhez benyújtott átiratára, a hol a segédek a záróra, a szabadságolás, a szakiskola s egyéb, a könyvkereskedő-segédek közelebről érdeklő dolgokban fordultak együletünkhöz. Különösen nehézményezik a következő passzusát:

«A záróra tekintetében a mai általános viszonyok mellett egyelőre nem tartjuk lehetségesnek, hogy a könyvkereskedelem, a többi kereskedelmi szakmától különülve, érdekeivel ellentétes intézkedésekre gondoljon.»

s e pont ellen fejezi ki tiltakozását a Csak Szorosan, valamint az egyület keretén kívül álló segédek azon része, kik résztvettek a Csak Szorosan azon ülésén, melyen tiltakozásukat fejezték ki.

Ranschburg Viktor magára veszi ebben az ügyben az egész ódiomot, mert ezt a bizalmas jellegű körlevelet ő fogalmazta. Fentartja egyéni álláspontját, hogy a könyvárus ne különítse el magát a kereskedelem más ágaitól. Ezzel azonban nem kívánta az eddig szerzett jogokat elvenni a segédi kartól. Ajánlja, hogy a Csak Szorosan-nak ilyen értelemben válaszoljunk.

Heumann Mór a papirkereskedőket is bele kívánna vonni a záróra szabályozásába, tekintettel arra, hogy főleg a vidéken a papirkereskedő egyúttal könyvkereskedő is.

Barta Lajos. A papir- és írószerkereskedőknél is vannak ebben a tárgyban megállapodások, azonban tudomása szerint a könyvkereskedelemmel kapcsolatba nem hozhatók. Egyébként nem tartja ildomosnak azt a hangot, melyet a Csak Szorosan használ s ajánlja, hogy vegyük tudomásul *Ranschburg* úr nyilatkozatát annál is inkább, mert hiszen *Ranschburg* úr a záróra tekintetében az eddig megszerzett jogokat érinteni nem kívánta s a választmány sem kívánja.

Wiesner Jakab titkár szintén tudomásul veszi ezt a nyilatkozatot, bővebb indokolás után azonban megtoldani kívánja ezzel a kijelentéssel: «A választ-

mány nemcsak hogy nem kívánta érinteni az eddig szerzett jogokat, hanem ellenkezőleg oda fog törekedni erkölcsi súlyának egész erejével, hogy a 22 év óta fennálló nyári záróra a jövőben is betartassék.»

Hozzászóltak még *Kerpel* Izsó, *Gabos* Soma s végül úgy határozott a választmány, hogy mellőzi *Wiesner* Jakab módosítását, s tudomásul veszi *Ranschburg* Viktor válaszát.

Wiesner Jakab felolvassa a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól 70029/906. szám alatt egyesületünkhöz intézett átiratot:

70029/906. szám.

KÖRRENDELET.

Valamennyi kir. tanfelügyelőségnek és tanfelügyelőségi kirendeltségnek.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület azzal a panaszszal fordult hozzám, hogy egyes elemi iskolai tanítók tankönyvek, iskolai füzetek, rajz- és írószközök eladásával foglalkoznak.

Mint hogy ez az eljárás a fennálló szabályokkal ellenkezik, a mennyiben az állami elemi iskolai gondnoksági Utasítás 81. szakaszának *h*) ill. *i*) pontjai, valamint a községi iskolaszékek számára kiadott Utasítás 109. szakaszának *h*) ill. *i*) pontjai értelmében a tanítónak nem áll jogában a tankönyveknek, taneszközöknek, rajz- és írószereknek a tanulók által való beszerzésére bármi módon befolyjni, legkevésbé arra, hogy a tanszerek melyik könyvkereskedő vagy papirkereskedő üzletében vásárolandók, az esetben pedig, ha az illető községben könyv- vagy papiroskereskedés nincs, a tanító a tankönyvet és tanszereket minden nyereszkedés kizárásával csak bolti áron bocsáthatja a tanulók rendelkezésére; fölhívom a Tanfelügyelőséget, utasítsa tankerületébe tartozó állami és községi elemi iskolai tanítókat, hogy a tankönyvekkel, illetőleg taneszközökkel való kereskedéstől fegyelmi vizsgálat terhe mellett tartózkodjanak.

Természetesen az idézett szakaszok *i*) pontja értelmében oly községekben, melyekben könyvkereskedés nincs, a tanító vagy tanítótestület a tankönyvet a szükséges mennyiségben megrendelheti, de azokat nyereszkedés nélkül bolti áron bocsáthatja a tanulóknak rendelkezésére.

Végül félreértés kikerülése végett értesítem a Tanfelügyelőséget, hogy a szegény tanulók részére kiszolgáltatandó ingyen tankönyvek tárgyában m. évi 52312. sz. a. kiadott rendeletem úgy értelmezendő, hogy minden iskola úgy mint eddig az ő rendes könyvkereskedőjénél szerzi be könyveit, illetve városokban, hol könyvkereskedők vannak, a szülők szerzik be az illető boltokban.

Budapest, 1907. február 3.

A miniszter helyett:

Ióth
államtitkár.

A választmány örömmel veszi tudomásul ezt a leiratot s köszönetét fejezi ki mindazoknak, a kik ez ügyben eljártak.

Wiesner titkár felolvassa a Pallas levelét:

Budapest, 1907 márczius 13-án.

Nagyságos Benkő Gyula úrnak

Budapest.

Hivatkozással mai telefoni beszélgetésünkre, van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a havonként egyszer megjelenő, a «Corvina» mellékletét képező «Magyar Könyvészet»-et hajlandók vagyunk az eddigi 34 koronás árat mérsekelve, 300 példányban 4 oldal terjedelemben 30 K-ért előállítani. Minden további 100 példány 4 oldalas mellékletet az eddigi árért, vagyis 2 koronáért szállítjuk.

Négy oldalnál több vagy kevesebb a fenti árak arányában fog számíttatni.

Megjegyezzük, hogy eddigi áraink is a lehető legméltányosabbak voltak, s midőn ennek dacára most, a nyomdai árak folytonos emelkedése mellett, mégis mérsékeljük árainkat, tesszük ezt azon hitben, hogy eddigi kellemes összeköttetésünk ez által csak megerősödik.

Kiváló tisztelettel

Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság.

Ranschburg elnök köszönetét fejezi ki a Pallas jelen lévő igazgatójának, Löwenstein Arnold úrnak a szives előzékenységért.

Gabos Soma főtitkár jelenti, hogy panasz érkezett hozzá, hogy a Népszava könyvkereskedése a *Szocializmus* című folyóirat borítékjain, leszállított áron, nagyobbára 25% engedménnyel szállítja a Társadalomtudományi Társaság publikációit, melyeket Politzer illetve Grill cég ad ki. A jelenlévő Strasser Bertalan, a Grill cég egyik társ tulajdonosa felvilágosításul azt mondja, hogy félreértés van, mert éppen megfordítva áll a dolog. Ezeket a könyveket ugyanis nem a Grill cég adta a *Népszava* könyvkereskedésének, hanem a Grill cég vásárolt a *Népszava* könyvkereskedésétől nagyobb példányszámban, hogy részletfizetésre terjeszthesse ezeket a könyveket. A hirdetés nem tőle ered s nem is tehet semmit ez ügyben.

A választmány tudomásul veszi a választás elnök sajnálatával konstatálja, hogy egyesület a Népszava könyvkereskedésére ingerenciát nem gyakorolhat.

Ranschburg Viktor felkéri most Láng József alelnököt, hogy ő vegye át az elnöklést, mert az Athenaeumot illető kérdés kerül tárgyalásra. Láng József alelnök átveszi az elnöki széket s kéri Gabos Soma főtitkárt, hogy adja elő az Athenaeum ellen beadott panaszt. Gabos elmondja, hogy multi választmányi ülésünkön panasz tétel, hogy az Athenaeum r.-t. állítólag 25%-kal hirdette a Műveltség Könyvtárát a Néptanítók Lapjában, akkoriban Bach János indítványára elhatározta a választmány, hogy kéressék fel az Athenaeum, hogy nyilatkozzék ebben a kérdésben.

Ranschburg Viktor megadja a választ, most is csak azt mondhatja, a mit erre vonatkozólag válaszul levélben már megadott s a mely levél a Corvina folyó évi 5. számában már megjelent. Ugyanis tény az, hogy az Athenaeum az állami elemi iskoláknak a Műveltség Könyvtárát a vallás- és közoktatásügyi minisztérium 1906. évi február hó 18-án 4435. szám alatt kelt tömeges megrendelése

alapján nagyobb kedvezménnyel szállítja. Az Athenaeumnak ezen eljárása azonban az egyleti alapszabályok X. §-ának E) alpontja értelmében teljesen jogosult, miután az alapszabályok ezen rendelkezése a kiadónak megengedi, hogy hatóságoknak és intézeteknek tömegesebb megrendelésnél bármely nagyobb kedvezményt nyújthat.

Egyebet most sem mondhat. Jóhiszeműleg, az egyesület alapszabályainak értelmében járt el, kéri a válasz tudomásul vételét, csak annyit jegyezve még meg, hogy ő nem hirdette leszállított áron, csak azt mondta, hogy a minisztérium rendelete értelmében, az iskolák megkaphatják 25% engedménnyel a Műveltség Könyvtárát. A választmány a választ tudomásul veszi.

Titkár felolvassa Schwarcz Károly soproni kartársunk levelét, mely szintén panasz. Schwarcz kartársunk panaszának lényege a következő: Az Athenaeumnál az elmúlt hetekben megjelent Zsilinszky: Protestáns egyháztörténelme című munkája. Nagyobb kelendőséget ígérő munkáról volt szó, ő szétküldte megtekintésre, de visszaküldték mind, még az ő rendes vevői is, a kik különben feltétlenül tőle vették volna a munkát, mert egy pozsonyi theologiai tanár küldte szét a lelkészeknek. Nem tudja, hogy más megyében is így történt-e, de mindenesetre rosszalja ezt az eljárást, melyből világosan kitűnik, hogy magánfél hamarabb árusíthatja a könyvet, mint a szortimenter s főleg, hogy így a szortimenter teljesen elesik attól a haszontól, melyre munkásságával joggal rászolgált.

Ranschburg Viktor, miután ismét Athenaeum-ügyről van szó, türelmet kér, hogy nyilatkozhassék. Őszintén sajnálja, hogy ismét olyan eset, melyben az Athenaeum részéről történt látszólagos hibáról van szó, kijelentheti azonban nyugodt lelkiismerettel, hogy a jelen esetben sem érheti gáncs az Athenaeumot. Az a theologiai tanár nem járt el helyesen s nem is volt feljogosítva, hogy a könyvet árusítsa. Ebben az esetben maga az Athenaeum is félre lett vezetve az illető tanár úr részéről, bár megengedi, hogy jóhiszeműleg. Az illető tanár a példányokat a pozsonyi evang. Theologiai Otthon tagjai részére rendelte, nem pedig elárúsításra. Az Athenaeum intézkedni fog, hogy az illető tanár ez irányu működését szüntesse be. Egyébként kijelenti itt is azt, a mit ilyen alkalmakkal már több ízben kifejtett, hogy a kiadó bármennyire nem szívesen veszi igénybe az alapszabályoknak azt a pontját, hogy intézeteknek stb. nagyobb példányszámban kedvezményes áron ajánlhat valamely munkát, sokszor kényszerhelyzetben van, mert ha lemondana erről, úgy nem egy munka sohasem jelenhetne meg.

Kerpel Izsó. Tudomásul veszi Ranschburg választát, mert bebizonyítottak tartja, hogy az Athenaeum nem tért el az alapszabályok rendelkezésétől, de ezek a folyton felmerülő panaszok bizonyítják a legjobban, hogy az alapszabályoknak ez a pontja igazságtalan s súlyos sérelemként nehezedik a szortiment vállaira. Azt ajánlja, módosítsuk ezt a pontot.

Löwenstein Arnold, miután alapszabályok csak a közgyűlés határozatával módosíthatók, ajánlja, vegyük tudomásul Ranschburg választát, Kerpel indítványát pedig halaszszuk el. Szükségesnek tartja azonban, hogy ő is megerősítse Ranschburg úr kijelentéseit. A kiadó sohasem azért nyújt valamely

kedvezményt, hogy a szortimentertől elvonjon valamely hasznót, hanem azért, hogy oly teret hódítson valamely kiadványának, a melyre különben nem építhet. Eppen ilyen fontos nagyon gyakran, hogy bizonyos érdekcsoportokat vonjon be valamely könyvének a terjesztésénél, mert csak így van módjában a kiadónak bizonyos vállalkozásokba bocsátkozni. Bizonyára nem szükséges bővebben fejtegetni, hogy Zsilinszky könyvének a kiadásánál a kiadónak számítani kellett a református egyház vezérférfiaira, mert ha bizonyos is, hogy a szortimenter azért van itt, hogy terjeszse a kiadó termelését, bizonyos az is, hogy az egyház néhány lelkes férfia aránytalanul többe tehet egy ilyen könyv terjesztésénél, mert hiszen egyházuk érdekében is munkálkodnak, egyházuk céljait és intenczióit mozdítják elő az ilyen könyvek terjesztésével s így megszerzik a könyv vevőit azokat is, a kikhez sem a kiadó, sem a szortimenter, legalább eredményesen, sikeresen nem férközhetik. Az egyház, az egyházért a legbuzgóbb terjesztője a könyvnek, a mint ezt a Zsilinszky könyvének előfordult eset a legjobban bizonyítja.

Wiesner titkár, a ki előbb szót kért, eláll a szótól, mert körülbelül ugyanezt kívánta elmondani, a mit *Löwenstein* igazgató úr már elmondott.

Ranschburg Viktor megjegyzi, hogy az alapszabályoknak kifogásolt pontja a német Borsenverein és az osztrák egyesület alapszabályaiból van átvéve s ez a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy erre a pontra szükség van. Mind a mellett ő sem zárkózik el attól, hogy valamiképen javítsunk a dolgon, talán úgy, hogy a kiadó csak bizonyos idő után élhet ezzel a jogával, de teljesen elvenni ezt a jogot a kiadótól nem lehet.

Láng elnök megjegyzi, hogy tény az, hogy a német és osztrák egyesület alapszabályai is tesznek ilyen kivételt a kiadóra nézve, de ott a viszonyok is egészen mások. Ott a kiadó solidáris a szortimenterrel s a kiadó cég nem intézi el a magánfelektől beérkezett rendelkezéseket. Ajánlja hogy tegyük tanulmány tárgyává ezt a pontot, illetve halaszszuk el míg konkrét indítvánnyal léphetünk fel. *Gabos Soma* felszólalása után a választmány tudomásul veszi *Ranschburg* válaszát, egyben utasítja az elnökséget, hogy tegye tanulmány tárgyává az alapszabályoknak ezt a pontját.

Heumann Mór két indítványt terjeszt elő. Az egyik, hogy legközelebbi választmányi ülésünket a budapesti papír- és írószervásár illetve kiállítás idejében tartsuk meg, a mikor úgyis többen rándulnak a fővárosba kartársaink közül. A választmány készséggel elfogadja ezt az indítványt.

Heumann második indítványa, hogy állapítassék meg véglegesen és alaposan egyesületünk tagjainak a névsora. Az eddigi névjegyzékekből azt látja, hogy olyanok is szerepelnek a listán, a kik már régebben elhaltak, vagy a kiknek üzletük már rég megszűnt. *Gabos Soma* főtítkár köszönettel veszi a figyelmeztetést, s megjegyzi, hogy éppen mostanában foglalkozik *Strasser Bertalan* pénztáros úrral karöltve a tökéletes jegyzék összeállításával, — ez a jegyzék rövidesen elkészül. A választmány s indítványozó köszönettel tudomásul veszi *Gabos* úr kijelentését.

Láng elnök a mikor még felkéri *Bach János* és *Weinberg Gyula* urakat a jegyzőkönyv hitelesítésére az ülést bezárja.

Ujjonnan megjelent könyvek.*)

Magyar tud. Akadémia könyvkiadóhivatala.

Értekezések a társadalmi tudományok köréből. Kiadja a Magyar tud. Akadémia. XIII. kötet. 7. szám. A II. osztály rendeletéből szerkeszti *Pauer Imre* dr. (8-r.) Bpest, 1907. Magyar tud. Akadémia.

7. szám. **Réz Mihály.** Széchenyi problémák. I. Széchenyi és az érzelmi politika. II. A következetesség és Széchenyi rendszere. (Olvastatott a Magyar tud. Akadémia 1906. december 10-iki ülésén.) (80 l.) 1 k. 50 f.

Jancsó Miklós dr. Tanulmány a váltóláz parazitáiról. 14 részben színes táblával és számos rajzzal és lázgörbével. (8-r. 282 l.) Bpest, 1906. Magyar tud. Akadémia 12 k.

Alexander Vilmos Sátoraljauhely.

Knopfler Sándor 45 éves tanítói jubileumáról. 1907. évi január hó 6-án. A jubiléum arcképével. A sátoraljauhelyi izr. anyahitk. iskolaszék megbízásából közléteszi **Goldberger Izidor** dr. (K. 4-r. 20 l.) Sátoraljauhely, 1907. Alexander Vilmos.

Franklin-Társulat Budapesten.

Verne Gyula. Servadac Hector kalandos utazása a naprendszeren át. Átdolgozta *Szász Károly*. Harmadik, egyedül jogosított képes kiadás. Kilenczven képpel. (8-r. 326 l.) Budapest, 1907. Franklin-Társulat 2 k. 80 f. Vászomban kötve 4 k. 40 f.

— **Strogoff Mihály** utazása Moszkvától Irkutskig. Átdolgozta *Szász Károly*. Negyedik, egyedül jogosított képes kiadás. Nyolczvankét képpel. (8-r. 325 l.) Budapest, 1907. U. o. 2 k. 80 f. Vászomban kötve 4 k. 40 f.

Grill-féle könyvkiadóvállalat Budapesten.

Baumgarten Izidor dr. Büntetőjogi tanulmányok 1882—1906. Első kötet. (8-r. 471 l.) Bpest, 1907. Grill Károly kkv. 6 k.

Döntvénytár. Grill-féle. — XI. kötet. 1904. Főszerkesztő *Vavrik Béla* dr., szerkesztik *Grecsák Károly* és *Gyomai Zsigmond* dr. (8-r. 653 l.) Bpest, 1907. Grill K. kkv. Vászomban kötve 12 k.

Hegedüs és Sándor Debreczen.

Barcsa János dr. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület történelme. I. kötet. (8-r. 273 l.) Debreczen, 1906. Hegedüs és Sándor biz. 5 k.

Jánosi Zoltán. Papi dolgozatok. I. Halotti imádságok. (8-r. 235 l.) Debreczen, é. n. Hegedüs és Sándor. Vászomban kötve 6 k.

Király Péter dr. Magyar szocializmus vagyis: a szocialisták törekvéseinek s céljainak okszerű és észszerű ismertetése, — magyar szellemben — politikai, társadalmi és közgazdasági szempontból. (8-r. 192 l.) Debreczen, 1906. Hegedüs és Sándor 3 k. Kötve 4 k.

Könyves Tóth Kálmán. A hit temploma. (Uj folyam.) III-dik kötet. Egyházi beszédek. (8-r. 204 l.) Debreczen, 1906. Hegedüs és Sándor biz. 3 k.

Mitrovics Gyula. A mit az életből és a bibliából tanultam. Egyházi, szertartási és más lelkesi beszédek. Első kötet. (8-r. XII, 292 l.) Debreczen, 1906. Hegedüs és Sándor. Vászomban kötve 7 k.

Móricz Pál ifjabb — Falusi zsidók. (8-r. 102 l.) Debreczen, é. n. Hegedüs és Sándor biz. 2 k.

Hornyánszky Viktor Budapesten.

Pécz nemzetség Apponyi ágának, az Apponyi grófok családi levéltárában őrizett oklevelei, A —. I. 1241—1526. (8-r. XXXVIII, 528 l.) Bpest, 1906. Hornyánszky Viktor 10 k.

Kilián Frigyes utóda Budapesten.

Sárközy Imre. A nádasdi Sárközy család. (2 melléklettel és 1 leszármazási táblával.) (8-r. VII, 87 l.) Bpest, 1906. Kilián Frigyes utóda biz. 5 k.

Róna Zsigmond dr. Éghajlat. I. rész. Általános ismeretek és a föld éghajlatának rövid vázolója. (8-r. IX, 265 l.) Bpest, 1907. Kilián Fr. biz. 5 k.

*) Könyvészetünk teljessége érdekében fölkéretnek a t. kiadók, hogy kiadványaik egy-egy példányát megjelenés után azonnal címzetre beküldeni szíveskedjenek. A könyveket lajstromozás után sértetlenül visszaküldöm. **Rényi Károly** Budapest, V., Vigadó-utca 1. (A fővárosi Vigadó épületében.)

Könyves Kálmán Budapesten.

Kun László. A magyar dal. IV—V. kötet. Ezer magyar népdal. Összegyűjtötte, kiválogatta, zongorára és énekhangra harmonizálta K. L. (4-r. 108, 111 l.) Bpest, 1907. Könyves Kálmán r.-t. Egy-egy kötet vászonba kötve. 10 k.

Lampel R. r.-t. Budapesten.

Alpáry Lajos. A magyarok története az elemi népiskolák számára. **Kuttner Sándor** nyomán az új tanterv és utasítás alapján. Huszonegyedik kiadás. A szöveg közé nyomtatott 50 képpel. (8-r. 136 l.) Bpest, 1907. Lampel Róbert r.-t. Kötve 80 f.

Iparosok olvasótára. XIII. évfolyam. 7—10. szám. Szerkeszti **Mártonfy Márton.** (8-r.) Bpest, 1907. Lampel R. r.-t. 7—8. szám. **Raffay László.** Az asztalosság befejező műveletei. A fa csiszolása, színezése és fényezése. (98 l.) 1 k. 20 f. 9—10. szám. **Hasznos olvasmányok.** Tartalom: **Széchy Ákos.** Aszfalt. **Heller Richard.** Az elektromos világítás. **Kanabé Dezső.** A léli álmat alvó állatokról. **Kerekes György.** A kassai iparos czéhek életéből. **Jónás János.** A munkáról. **Tarczai György.** Elbeszélések a czéhek világából. (103 l.) 1 k. 20 f.

Némethy Károly dr. Földrajz az elemi népiskolák használatára. A IV. osztály tananyaga. Az új tanterv szerint. Harmadik, javított kiadás. 60 ábrával és 10 színes térképpel. (8-r. 71 l.) Bpest, 1907. Lampel Róbert r.-t. Kötve 60 f.

Radó Antal. Ezeregy éjszaka regéi. A magyar ifjúság számára. Harmadik kiadás Képekkel. (8-r. 195 l.) Budapest, 1907. Lampel Róbert r.-t. Vászonba kötve 2 k. 80 f.

Vargyas Endre. Magyar nyelvűtan a népiskolák II., III., IV., V. és VI. évfolyamai számára. Negyedik, átdolgozott kiadás. (8-r. 63 l.) Bpest, 1907. Lampel Róbert r.-t. Kötve 40 f. — **Természetről a népiskolák V. és VI. osztályai számára.** A miniszteri új tanterv és utasítás szerint teljesen átdolgozott negyedik kiadás. (8-r. 79 l.) Bpest, 1907. U. o. Kötve 40 f.

Lampel Róbert r.-társ. szortimentje Bpsten.

Balla Ignác. Dél. (Költemények.) (8-r. 128 l.) Budapest, 1907. Lampel Róbert r.-t. szort. 2 k.
Róna Zsigmond dr. Éghajlat. (8-r. IX, 265 l.) Budapest, 1907. Lampel Róbert r.-t. szort. 5 k.

Lepage Lajos Kolozsvárt.

P. Jánossy Béla. Emberszívek. (Elbeszélések.) (8-r. 116 l.) Kolozsvár, 1907. Lepage Lajos biz. 2 k. 20 f.
Petrán Tibor. Lótusz királynő. (Elbeszélések.) (8-r. 102 l.) Kolozsvár, 1907. Lepage Lajos biz. 2 k.

«Pátria» irod. vállalat és nyomdai részv.-társ. Budapesten.

Kvassay Jenő. Árvédelem. Az árvédelemre vonatkozó törvények és miniszteri rendeletek. (K. 8-r. IX, 154 l.) Bpest, 1907. Pátria r.-t. Vászonba kötve 4 k.
Liptai Albert. A falu boldogsága. (K. 8-r. 62 l.) Bpest, 1907. Pátria r.-t. biz. 50 f.
Molnár István, rudinai —. A mezőgazdasági gyümölcsstermelés és értékesítés. Kiadja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadóvállalata. 79 rajzzal. (8-r. 242 l.) Bpest, 1907. Pátria r.-t. Vászonba kötve 5 k.
Páldi Dezső. Alkoholometrikus átszámítási táblázat. 75%—100% igazi szeszfokú hektoliterfokokban kifejezett alkoholtartalomnak megfelelő litermennyiség (térfogat volumen) meghatározására. (8-r. 55 l.) Budapest, 1906. Pátria r.-t. biz. Vászonba kötve 3 k.

Révai és Salamon Bpsten.

Wilde Oszkár. Salome. Szomorújáték egy felvonásban. Fordította **Battlay Geza.** Bevezetéssel ellátta **Márkus László.** Illusztrálta **Sarkadi Emil.** (K. 8-r. 85 l.) Budapest, 1907. Révai és Salamon 3 k.

Révai testvérek Irod. Int. r.-társ. Budapesten.

Mikszáth Kálmán munkái. XXV—XXVIII. kötet. Bpest, 1907. Révai testvérek r.-t. Egy-egy kötet 4 k. Díszkötésben 6 k.
XXV. kötet. Világít este a szentjános bogár is. (264 l.)
XXVI. « Jókai Mór élete és kora. I. kötet. (312 l.)
XXVII. « Ugyanaz. II. kötet. (311 l.)
XXVIII. « A fekete kakas és még három más elbeszélés. (278 l.)

Singer és Wolfner Budapesten.

Benedek Elek. Bárányfelhők. (Elbeszélések.) (8-r. 145 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 2 k. 50 f.
Forster Gyula br. A műemlékek védelme a magyar és a külföldi törvényhozásban. Második kiadás. (8-r. XLIX, 722 l.) Bpest, 1906. Singer és Wolfner biz. 14 k.
Heltai Jenő. Nyári rege. Regény. (8-r. 155 l.) Budapest, 1907. Singer és Wolfner 2 k. 50 f.
Herczeg Ferencz. Déryné ifjasszony. Színjáték 3 felvonásban. (8-r. 139 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner biz. 2 k. 50 f.
Kisbán Miklós. Naplegenda. (8-r. 187 l.) Bpest, 1906. Singer és Wolfner biz. 2 k.
Lengyel Laura. Egy leány. (Regény.) (8-r. 157 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 2 k. 50 f.
Malonyay Dazsö. A Csák nemzetség. (Regény.) (8-r. 192 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 2 k. 80 f.
Meunier-kiállítás a városligeti műcsarnokban. (16-r. 22 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 60 f.
Monológok. 165—166. füzet. Vig és komoly magánjelenetek. (8-r.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner. Egy-egy füzet 30 f. 165. füzet. **Gabányi Árpád.** Ördög & comp. Monológ. (7 l.) 166. füzet. **Gabányi Árpád.** A lakáskereső. Monológ. (8 l.)
Oláh Gábor. Költemények. 1904—1906. (K. 8-r. 157 l.) Bpest, 1906. Singer és Wolfner biz. 2 k.
Regénytár, Egyetemes —. XX. évfolyam. 16. kötet. (8-r.) Bpest, 1906. Singer és Wolfner. Egy-egy kötet, vászonba kötve 1 k. 16. kötet. **Bródy Sándor.** Királyfi és koldusleány. Erkölcstörténet. 2. kiadás. (142 l.)
Tömörkény István. Különbféle magyarok meg egyéb népek. (8-r. 186 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner 2 k. 80 f.

Szent István-Társulat Budapesten.

Ovasmányok, Irodalomtörténeti —. VIII. füzet. Szerkesztik **Bartha József** és **Prónai Antal dr.** (8-r.) Budapest, 1907. Szent István-Társulat.
VIII. füzet. **Vincze József dr.** Szent Ferencz és társai legendája. Szemelvények az Ehrenfeld-kódexből. (92 l.) 80 f.

Remittendákról.

A remittendák állapota miatt gyakran akad erős, elkeseredett szó- és levélvita szortimenter és kiadó között. Nehéz meghatározni hirtelen, hogy a vitatók melyikének van igaza, azt azonban minden esetben megjegyezhetjük, hogy az esetre, ha a kiadó számolna a szortimenter elháríthatatlan bajjaival és engedékenyebb volna, sok tulajdonképen helytelen, inczidenst lehetne elkerülni.

A remittendák rendszeresen kifogásolható állapotban érkeznek meg. Akármilyen pedáns a szortimenter, nem képes olyan könyveket remittálni, melyeken a visszaküldés, a kirakatba vagy álványban tartásnak nyomát ne lehetne felfedezni. Könnyű sérülésnek minden remittendán szinte kell lennie, feltéve, hogy a szortimenter a már erősen becsomagolva küldött könyveket úgy a hogy kapta üvegszekrénybe nem dugta. Egyébként megtanította a gyakorlat tapasztaltabb kiadóinkat, hogy a könnyebb természetű sérüléseket észre se vegyék. Gyakran fordul elő, hogy remittendák itt-ott felvágva érkeznek vissza. Ilyenkor a kiadó, elismerjük, jogosan kel ki ez ellen, mégsem cselekszik helyesen, ha az első hirtelen benyomás hatása alatt a szortimenternek támad és visszadobja a remittendákat. Ismerjük csak meg előbb a vidéki könyvkereskedelem kényes helyzetét.

Telekes tanárnak egy csomó ujdonságot küld megtekintésre K. szortimenter. Ez a tanár, ki gymnasiumi könyvtáros, községi, kaszinói könyvtárt vezet és amugy is könyvedvelő oldalt, felvágja a megtekintésre küldött könyvet és — talán még egy kissé bepisszkított czimlappal — visszaküldi a könyv-

árúsnak. Ha most ez a vidéki könyvkereskedő, a ki nagyon is rá van utalva ennek a vevőnek a jó indulatára, egyszerűen visszautasítja az ilyen kissé felvágott könyvet, bizton elveszti a vevőjét. Vajjon visszaküldheti-e a könyvkereskedő vevőjének a sérült könyvet? Nem, semmi esetre sem! Ha a kiadó ezt és egyéb hasonló dolgokat nem vesz figyelembe, bizony gyakran igazságtalan. A kiadónak tudnia kell — és tudják is — hogy már magában a megtekintésre küldés — és ez az eladás legfontosabb eszköze — nem válik a könyv külsejének előnyére. El kell ismernünk, hogy a kiadó méltán bosszankodik azon, hogy ilyen oldalt meg egyes lapoknál felvágott könyveket kap vissza, de mielőtt visszautasításra készül, vegye tekintetbe a szortimenter nehéz helyzetét, ki, ha ez ellen vevőjénél energikusan felmer szólni, megélhetését teszi kockára. A vevők ugyanis furcsán, de talán mégis helyesen fogják fel a megtekintési küldemény rendeltetését. Azt tartják, ha könyvet küldtek nekik megnézni, akkor azt meg is nézik; ismerni akarják akár hozzávetőleg, a könyv tartalmát, ha mindjárt itt-ott fel is kell ezért vágni. Azért, hogy egy könyvnek a címét, szerzőjének a nevét megtudják, nem kell nekik megtekintési küldemény, ezt egy jegyzék után is megtudhatják.

Mindazonáltal olyan sérülés, mely a könyv értékére, kiadói szempontból itélve, káros befolyással van, feljogosítja a kiadót, hogy a szortimenterrel szemben méltányos kártérítési igénynyel lépjen fel. Az olyan remittendát azonban, mely a szortimenter lelkiismeretlen kezelése, rossz csomagolás vagy egyéb hanyagság miatt lett olyan, hogy értékéből veszített, egyszerűen és minden méltányossági szempont tekintetbe vétele nélkül, utasítsa vissza a kiadó. Kivételnek csak ott lehet helye, hol félreismerhetetlenül konstatálhatja, hogy a remittendák azért vannak rossz állapotban, mert a szortimenter erősen dolgozott velük, kirakatban tartotta, megtekintésre küldötte őket és az ut — a jó csomagolás dacára — nyomokat hagyott rajtuk.

Egy szót a remittenda idejekorán való lebonyolításáról is. Pontos leszámolás; a remittenda-munkálatok idején való befejezése ritka eset nálunk. Van is ezért zavar és kellemetlenség bőven. Ok: kiadó — szortimenter egyenlő arányban. A kiadónak kötelessége volna számlakivonatát közvetlen új év után, de legkésőbb január végéig elküldeni. E helyett február végén küldi, sőt gyakran fordul elő, hogy a szortimenter akkor látja a transportezédulát, a mikor a bizományos már kezei között tartja a fizetési listát. Ennek a hibának a következményei, hogy a kontók idejében nem konferálhatók és meg-esik, hogy még pünkösdkor is akad, a ki specifikációt kér, vagy rektifikálást követel.

Az elszámolást késlelteti még az is, hogy a kiadó nem küldi meg rendes időben a remittenda-faktúrákat, egyesek pedig egyáltalán nem is nyomtatnak olyanokat és rábizzák a könyvkereskedőre, hogy álmodja meg, mit disponálhat és mit kell remittálnia.

A szortimenter pedig megtehetné, hogy a remittenda bálát ne két héttel a faktúra beküldése előtt vagy után küldje a kiadónak. Ez is sok kellemetlenségre vezet. Van az elszámolásnak még egy kinövése, mely radikális orvoslásra szorul és ez a dátumok hamis jelzése. Erről más alkalommal szólunk majd!

Aric.

Értesítés.

Vonatkozással folyó évi január 15-ikéről kelt fölhívásomra van szerencsém jelenteni, hogy az 1901—1906. évi Kalauz, a beérkezett megrendelések csekély száma miatt, nem fog megjelenni.

Az összes egyleti tagok közül 103 czég megrendelt 141 példányt, 4 antiquárius 4 példányt, vagyis 107 czég 145 példányt. 200 czég (nem számítva a nem egyesületi tagokat) nem kívánja a munkát.

Fölhasználva ezt az alkalmat, hálás köszönetemet fejezem ki mindazoknak a t. kartársaimnak, a kik szíves megrendeléseikkel előmozdítani kívánták a munka megjelenését.

Kartársi üdvözléssel

Patrik Géza

A Magyar Fűvész-Könyv jubileuma.

A Magyar Természettudományi Társulat botanikai szakosztálya az elmúlt napokban jubileumot ült. 1807 márczius 21-én jelent meg Debreczenben a *Magyar Fűvészkönyv*, magyar nyelven az első tudományos és rendszeres botanikai munka. Hogy a *Magyar Fűvészkönyv* születésének századik évfordulóját megünnepeltük, az a Herman Ottó érdeme. A midőn Debreczenben a Csokonai-kör Fazekas Mihályt, a *Ludas Matyi* költőjét ünnepelte, Herman Ottó akkor penditette meg, hogy meg kell ünnepelni a *Fűvészkönyv* első czentenniumát is.

Könyvről lévén szó, bizonyára helyén való, hogy szaklapunkban is leközljük azt, a mit a Magyar Fűvészkönyvről s annak szerzőiről, különböző méltatások alapján a Budapesti Hírlap elmond:

A *Magyar Fűvészkönyv* irodalmunkban nem az első botanikai munka, de tartalmában és rendszerében egyaránt más, mint elődjei voltak. 1578-ban szintén Debreczenben jelent meg Méliusz Juhász Péter szuperintendens *Herbarium*-a. Ez az első magyar botanikus könyv. Többen léptek az idő folyamán Méliusz nyomába; az utódok rendszeresebb és tudományosabb könyvet is írtak Méliusznál, de egyben mindannyian egyeznek vele. Diószegiig a magyar botanikus könyvek a növényeket orvosi szempontból, tehát praktikus czélből írták le. A *Magyar Fűvészkönyv* szerzői tudatosan mondtak le a praktikus czélról. Munkájuk bevezetésében elmondják, hogy a növényismeret s az orvostan két különböző tudomány, két tudományt összezevarni pedig káros. A *Magyar Fűvészkönyv* nem orvosoknak készült, hanem azoknak, a kik a növényeket kedvelik s azokkal megismerkedni kívánnak. Talán az sem merő véletlen, hogy az első magyar botanika Debreczenben jelent meg s hogy debreczeni emberek írták. Nemcsak Méliusz *Herbarium*-a született ott. Debreczenben a XVIII. században élt néhány kiváló természettudós, például Veszprémi István a doktor és Hatvani, a fizikus, a kik azon az iskolán mentek át, a melyet Diószegi is megjárt. Diószegi Debreczenben született 1760-ban, a hol apja leány-tanító volt. A debreczeni kollégiumot járta, papnak készült, az iskola végzése után a poéta-osztály preceptora volt, majd rektornak ment Hajdu-Böszörménybe, hogy külföldi útjára pénzt szerezzen. Már a kollégiumban nagyon szerette a természettudományokat s a matezist. Két évet töltött Göttingában, a melynek egyeteme akkor

természettudományi fakultásáról volt híres. A teológiánál Göttingában szorgalmasabban hallgatta a természet- s az orvostudományokat. Mert papnak készült, úgy gondolkozott, hogy nemcsak a lelki, de testi bajait is kell ismernie embertársainak. A mint hazajött, előbb Hajdu-Nánáson, majd Böszörményben, végül Debreczenben volt pap. Mindenütt nagyon érdekelte az iskola s az oktatás. Szerette a tudományt és szerette a természetet. Két atyafilélek is volt közelében: Fazekas Mihály, a nyugalmazott katona és Földi János, a poéta, Veszprémi veje, a ki a természettudományok művelése és tanítása mellett szenvedelmesen izgatott. Debreczenben is egész kis tudóskolónia lakott akkor, melynek Hatvani István, Budai Ezsaiás, Szilágyi Ferencz, Hunyadi és Szentgyörgyi voltak a nevesebb tagjai. Fazekas Mihály, a ki sógora volt, 1798-ban tért vissza a katonaságtól. Hihetően mindjárt ezután nekidőltek a *Füvészkönyv* szerkesztésének és írásának. 1803-ban Diószegi Debreczenbe került papnak s ettől kezdve kezeügyében volt a kollégium könyvtára. Hogy Linné rendszere szerint magyar nyelven növény-meghatározó könyvet kell írni, az Földi eszméje volt. Földi azonban nem érte meg a munka megjelenését. 1801-ben meghalt. A *Füvészkönyv* 1807-ben jelent meg s nem tünt föl érdeme szerint. Több ócsárlója, mint dicsérője akadt. Némelyek azért gáncsolták Diószegit, hogy pap létére profán tudományt művel. Ezeknek elhallgattatására adott ki a következő évben, 1808-ban tízenhét prédikációt *Erkölcsei tanítás* czímen.

A *Magyar Füvészkönyv* azonban, bár ma már tartalmában és rendszerében egyaránt avult, korszakos és klasszikus munka. Megvetette a magyar botanika alapját és teremtett magyar botanikus nyelvet. Ezért a *Füvészkönyv* nemcsak a botanikust, de a nyelvtudóst is érdekli. Egyébként is nagyon becses emlék a *Füvészkönyv*. Abban a korban támadt,

a midőn Kazinczy élesztgette a nemzetet. Kazinczy azért áldozta életét, hogy irodalma és tudománya legyen a magyarnak. A *Füvészkönyv* íróit is ez a gondolat tüzelte. Derék munkát végeztek, megvetették egy tudománynak az alapját s megóvtak a feledéstől egy halom szókincset. Ezzel a munkával kaptak maguknak helyet a magyar szellem történetében.

VEGYES.

Küldöttség Révai Mórnál. Választmányunk az elmúlt hó 14-én tartott ülésén azt határozta, hogy egyesületünk alelnöke Révai Mór küldöttségileg kéressék fel, hogy az alelnöki tisztségről való lemondását vonja vissza. A küldöttség Ranschburg Viktor elnökhelyettes vezetése alatt az elmúlt héten kereste fel Révai Mór alelnököt, hogy őt lemondásának visszavonására felkérje. Örömmel konstatáljuk, hogy a küldöttség megbízásában eredményesen járt el, mert sikerült rábírní Révai Mór urat, hogy alelnöki tisztségét tartsa meg.

Jubileum. Nemes Sándor, a Franklin-Társulatnak 14 év óta tisztviselője, e hó 25-én ünnepelte könyvtárosi pályafutásának *huszonötödik* évfordulóját. Ez alkalommal a Franklin-Társulat tisztviselői kara egy értékes emléktárggyal és egy pompás emlékalbummal lepte meg kollegáját. Este bankett volt, melyen szép szavakkal méltatták Nemes Sándor egyenes, példás és mindenkor áldozatkész egyéniségét.

Eljegyzés. Kovács Jenő kartársunk eljegyezte Halász Ilona kisasszonyt, Halász Manónak, a magyar általános takarékpénztár bpesti igazgatójának, nővérét. Itt megjegyezzük, hogy Kovács Jenő a könyvkereskedői pályát elhagyta, mivel az apatini járási takarékpénztár könyvelőjének neveztetett ki.

Lapunk szerkesztősége, illetve a Magyar Könyvkereskedők Egyletének ügyésze révén olvasóinknak perenkívüli ügyekben jogi felvilágosítással szolgálunk.

Könyvkereskedők figyelmébe!

Egy 30 év óta a Belváros legélénkebb pontján létező hasonszakmájú üzlet, helyiségének felét könyvkereskedőnek bérbe adja. Bővebbet a kiadóhivatalban. 193

Egy előkelő fővárosi zeneműkereskedés részére a zeneműszakmában már jártassággal és gyakorlattal bíró kisasszony kerestetik. Gépírást és gyorsírást tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok «K. Sz.» jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek. 194

Schenk Ferencz Budapesten ajánl 50%-kal új példányt füzve:

1 Mikler Károly, Evangélikus egyházjog Kor. 15. 195

Tekintse meg

a márcziusi papírvásáron április 6., 7. és 8-án a Molnár-féle m. kir. szabadalmazott heti naptárral egyesített **íróaljszatot.**

A cég ugyanott modern kivitelű heti előjegyzési-, napi tömb-, fali- és óriási tömbnaptárait is kiállítja.

Érdeklődőknek szívesen szolgál árajánlatokkal is a

Molnár-féle nyomdaintézet, Szekszárd.

Szíves tudomásul, hogy kiadásomban a

Diák Napló, és Leányok Naplója

II-ik évfolyama az 1907/08-ik iskolai évre egész vászonkötésben, díszes dombor nyomással, eredeti illusztrációkkal 8—10 ívnyi terjedelemben ismét megjelenik ez év június havában.

Hogy az ifjúság igényeit teljesen kielégíti, mutatja az, hogy az 1-ső évfolyamból 13,000 példány fogyott el, különben tessék kérni az erre vonatkozó díszesen illusztrált körlevelem, mely bővebb felvilágosítást nyújt.

Bolti ára 40 fillér. Készpénzért 11/10 pld. 50%/-kal és 50 példányon felüli vételnél czégnyomás ingyen. Szoros számlára ingyen példány nélkül 50%/-kal.

A szállítási idő megjelölésével kérve becses rendelését,

teljes tisztelettel

Csáthy Ferencz

könyvkereskedése, Debreczen.

5—5 197

Könyv- és papirkereskedő, ki a nyomdai, valamint a könyvkötészeti munkák felvételében is teljesen jártas, 9 éve önállóan működik, mint üzletvezető állandó alkalmazást keres.

Belépés július, augusztus hóban történhetik.

Személyes tárgyalásra is hajlandó.

Megkeresések **Bartos Lipót** könyvkereskedő urhoz **Szegedre** küldendők, ki szívességből azt továbbítja. 198 3—2

Kókai Lajos Budapesten keres és ajánlatokat direkt kér:

Gróf **Széchenyi István**, Politikai töredékek 1848. évben.

Szemere Bertalan, Batthyány, Kossuth és Görgeiről (Hamburg, 1851-ben).

Simonfi Iván, Der Judaismus und die parlamentarische Komödie. 199 3—2

Egy gyakorolt könyv- és papirkereskedő-segéd, ki úgy a főváros, mint a vidék jobb üzleteiben éveken át kitűnő sikerrel működött, állást keres. Szíves megkeresések «L. S.» jegy alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 200 2—1

Nyomdával összekötött régi jóhírű könyv- és papírüzlet olyan intelligens izr. ügyes fiatal szakembert keres, ki üzletvezetés- és munkaszerzésben alapos jártassággal bír. Beházasodás nincsen kizárva, sőt megfelelés esetén bárhol önállósíjják vagy társul veszik. Csak komoly, hadmentes fiatal emberek arczkép, igény és referentiákkal felszerelt ajánlataikat «Beesületes» jelige alatt a kiadóhivatal közvetíti. 201

Vadász M. Miskolczon keres:

1 «Turul» I., II., III. (1884—6) évfolyamait. 202

Lejtényi-féle

Herbarium.

Bolti ára K 1:50 40%/-kal.

Új kis kiadás bolti ára K 1—

50%/-kal és 13/12.

Ingusz I. és fia könyvkereskedésében 3—3 203 Aradon.

Keresek:

1 **Tatár Péter** regeregnyóhája (Bucszánszky 1859). Magasabb árat is fizetek.

204 *Dobay János*, Gyula.

Lepage Lajos könyvkereskedő. Kolozsvárott keres:

1 **Balogh Varga Illés**, Bűnvádi perrendtartás magyarázata. I—IV. kötet.

1 **Erdélyi**, Népdalok és mondák. III. kötet (apart).

1 **Bartalus**, Egyet. népdalok. 7 kötet (teljes). 205

Tisztelettel tudatjuk, hogy

„Magyar Könyvkereskedő Részvénytársaság“

keresk. törv. bejegyzett cég alatt **Budapest, VI, Gyár-utca 14. sz. a.** könyvkereskedési vállalatot létesítettünk s annak vezetésével **László Albert** urat bíztuk meg.

Köszönettel fogadunk minden a részletüzlet czéljaira alkalmas ujdonságra vonatkozó híradást.

Budapest, 1907. márczius hóban.

211 **Magyar Könyvkereskedő Részvénytársaság.**

Az **Eggenberger-féle** könyvkereskedés Budapesten keres:

- 1 **Mill Stuart**, A nő.
- 1 — Nemzetgazdaságtan.
- 1 — A deductiv és inductiv logika.
- 1 **Berzeviczy**, Közoktatásügy.
- 1 **Kiss Aron**, A polgári iskolai tanító és tanítóképzés.
- 1 **Alexander**, Kant.
- 1 **Medveczky**, Ethikai problémák.
- 1 **Paál Gáspár**, Magyar nyelvtan 1845.
- 1 **Hegedüs László**, Ugyanaz 1855.
- 1 — Ugyanaz. Vezérkönyv a magy. nyelv tanításához.
- 1 **Majoros András**, Rövid magyar nyelvtudomány. 1839.
- 1 **Mészáros Imre**, Elemi képzésben.
- 1 — Magyar nyelvtan.
- 1 **Márki József**, Módszertan 1844.
- 1 **Booskai Kristóf**, Elemi ügyiratok.
- 1 **Székely Adolf**, Magyar nyelvtan.
- 1 **Répássy János**, Kis magyar nyelvtan.
- 1 **Mártonfy Kálmán**, Kis magyar nyelvt.
- 1 **Léederer Ábris**, A magy. nyelvtan tanításának módszere.
- 1 **Márki József**, Magyar nyelvtan.
- 1 id. **Szász Károly**, Parthenon, tanítványok tára I. köt. Magyar nyelvtudomány 1839.
- 1 **Greguss**, Széptan. 206

Ifj. Wagner Antal Baján keres új állapotban:

- 1 **Anekdotalincsk** cpl. kötve.
- 1 **Frecskay**, Találmányok könyve.
- 1 **Pallas Lexikona** két pótkötete 2. k. a.
- 1 — Ugyanaz cpl.
- 1 **Jókai** nemzeti kiadás félbör. 207

Hegedüs és Sándor Debreczenben keres, új állapotban s ajánlatokat közvetlen kér:

- 1 **Műveltség könyvtára** I. eredeti kötés, zöld fedél és bordóborhátall.
- 1 **Rázsó**, Rétművelésben. 208

Várnay és Fia könyvkereskedése Bpsten keres, s ajánlatokat direct kér:

- 2 **Sólyom**, Nyugdíjtörvények magyarázata. 209

Könyvkereskedő-segéd (sortimenter), ki a német levelezésben is gyakorlott, és egy **antiquarius-segéd** azonnal felvétetik **Kun S.** könyvkereskedésében. Budapest, Muzeum-körút 21. 210